

การประเมินโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและ
ภาษาอังกฤษ) ปีการศึกษา 2567 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร*

EVALUATION OF A FOREIGN LANGUAGE PROFICIENCY PROMOTION PROJECT
(CHINESE AND ENGLISH) FOR THE ACADEMIC YEAR 2024 USING THE CIPPIEST
Model: A CASE STUDY OF NASAN MUNICIPAL KINDERGARTEN SCHOOL

ศิรินันท์ สถาพร

Sirinan Sathaporn

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร เทศบาลตำบลนาสาร นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Nasan Municipal Kindergarten School, Nasan Municipality, Nakhon Si Thammarat, Thailand

Corresponding author E-mail: sirinan.por@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลการดำเนินโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร และ 2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศของนักเรียนปฐมวัย โดยใช้กรอบการประเมินแบบ CIPPIEST Model โดยเน้นให้ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของโครงการอย่างรอบด้าน ทั้งเชิงบริหารจัดการ และผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การวิจัยนี้จัดอยู่ในประเภทวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 114 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอน 8 คน ผู้ปกครอง 97 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินโครงการมีความเหมาะสมในระดับ “มาก” ทั้งในภาพรวมและในทุกด้าน โดยเฉพาะบริบทของโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของชุมชน รวมถึงศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ขณะที่ด้านผลกระทบยังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โครงการส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาเพิ่มขึ้น แสดงออกอย่างมั่นใจ มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาต่างประเทศ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในระยะยาว บูรณาการกับแผนพัฒนาโรงเรียน จัดทำแนวทาง

หรือคู่มือเพื่อขยายผลไปยังโรงเรียนปฐมวัยอื่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กปฐมวัยในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, ภาษาต่างประเทศ, CIPPIEST Model, การศึกษาปฐมวัย, การมีส่วนร่วม

Abstract

This research aimed to: 1) evaluate the implementation of the project promoting foreign language proficiency (Chinese and English) at Nasan Municipal Kindergarten School, and 2) explore approaches for enhancing foreign language skills among early childhood learners. The study adopted the CIPPIEST Model as the evaluation framework, emphasizing comprehensive coverage of various dimensions of the project—both in terms of management and the actual learning outcomes for students and stakeholders. This study employed evaluation research methodology. The sample group consisted of 114 participants selected through purposive sampling, including 8 teachers, 97 parents, and 9 school board members. Data were collected using a five-point Likert scale questionnaire, which was validated for content accuracy by experts and tested for reliability using Cronbach's alpha coefficient, yielding a value greater than 0.80. Data were analyzed using descriptive statistics, including mean and standard deviation. The research findings indicated that the project implementation was rated at a “high” level of appropriateness overall and across all dimensions. Notably, the project context aligned well with educational policies and the needs of the community. The project also demonstrated strong potential for knowledge transfer and continuity in the long term. However, the impact dimension showed room for improvement, particularly in enhancing the involvement of parents and the community. The project had a positive effect on students’ language development. Learners demonstrated increased confidence, motivation to learn, and a more positive attitude toward foreign languages. Policy recommendations include continuing the project over the long term, integrating it with the school’s development plans, producing guidelines or manuals to support scaling the project to other early childhood education settings, and fostering collaborative networks with local communities and agencies to sustainably improve the quality of foreign language learning for young children.

Keywords: Project Evaluation, Foreign Language, CIPPIEST Model, Early Childhood Education, Stakeholder Participation

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและรูปแบบการทำงานของมนุษย์ไปอย่างมาก ส่งผลให้โลกกลายเป็นสังคมไร้พรมแดน ความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพจึงกลายเป็นทักษะจำเป็นของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการใช้ภาษาต่างประเทศในการเข้าถึงข้อมูล การเรียนรู้ การทำงาน และการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ (UNESCO, 2023) รายงานจาก EF English Proficiency Index (EF EPI) พบว่า ประเทศไทยอยู่ในระดับ “ต่ำมาก” (Very Low Proficiency) โดยในปีล่าสุด ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 101 จาก 113 ประเทศทั่วโลก และอยู่อันดับท้ายของกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากสิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของเด็ก และเยาวชนไทย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล ทั้งนี้ รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับปฐมวัยที่สมองของเด็กสามารถเรียนรู้และซึมซับภาษาได้ดีที่สุด สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้การพัฒนาทักษะภาษาผ่านกิจกรรมการเล่น การฟัง การพูด และการมีปฏิสัมพันธ์ เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ในช่วงวัยต้น งานวิจัยหลายชิ้นได้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model ในการประเมินโครงการทางการศึกษา เช่น งานวิจัยของ Sukjai, P. ที่ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมนักเรียน พบว่า CIPPIEST Model สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการพัฒนาโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sukjai, P., 2022) นอกจากนี้ งานวิจัยของ ทามาต กันทะวงศ์ พบว่า การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (จุทามาต กันทะวงศ์, 2560) ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ศุภลักษณ์ มณีล้ำ, 2566) ได้ศึกษาการประเมินโครงการค่ายภาษาอังกฤษ English Camp ของโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ พบว่า โครงการมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพด้านภาษา

จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทำให้เห็นว่า CIPPIEST Model เป็นกรอบการประเมินที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับการประเมินโครงการทางการศึกษา โดยเฉพาะโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน เช่น ภาษาต่างประเทศ และงานวิจัยที่ผ่านมาได้ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาโครงการในลักษณะเดียวกัน

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบล นาสาร ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว และดำเนิน “โครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ)” โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การใช้สื่อทันสมัย และการเสริมประสบการณ์ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ในภาษาต่างประเทศของนักเรียน อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการในช่วงที่ผ่านมา ยังขาดกระบวนการประเมินผลที่มีระบบและครอบคลุม ซึ่งจะช่วยให้สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของโครงการในทุกมิติ ทั้งด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลกระทบที่เกิดขึ้น การประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยตรวจสอบความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของ

การดำเนินโครงการในเชิงประจักษ์ โดยเฉพาะการใช้กรอบการประเมินแบบ CIPPIEST Model ซึ่งครอบคลุมการพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ ถือเป็นแนวทางที่สามารถสะท้อนความสมบูรณ์ของโครงการได้รอบด้าน และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ (Stufflebeam, D. L., 2003)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาการประเมินผลโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนา และสามารถใช้เป็นแนวทางในการขยายผลโครงการได้อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศของนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ปีการศึกษา 2567 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง: จำนวน 114 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 8 คน ผู้ปกครอง จำนวน 97 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของรูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้:

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอนภาษา (สำหรับครู)

ตอนที่ 2: การประเมินความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ตามกรอบ CIPPIEST Model จำนวน 8 ด้าน โดยมีข้อคำถามรวม 30 ข้อ ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ตอนที่ 3: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาโครงการ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการและรูปแบบ CIPPIEST Model เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยครอบคลุมทั้ง 8 ด้านของ CIPPIEST Model
3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งทุกข้อคำถามได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 แสดงว่าสามารถนำไปใช้งานได้
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการโครงการฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.80 ถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ Google Form ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง และติดตามผลการตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้:

1. ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage): ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.): ใช้สำหรับวิเคราะห์ระดับความเหมาะสมของโครงการในแต่ละด้าน และภาพรวมของโครงการ โดยยึดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ และสถานะการมีส่วนร่วมในโครงการ แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	41	36.0
หญิง	73	64.0
รวม	114	100

ตารางที่ 1 ค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
2. อายุ		
20-30 ปี	34	29.8
31-40 ปี	45	39.5
41 ปีขึ้นไป	35	30.7
รวม	114	100
3. สถานะ		
ครูผู้สอน	8	7.0
ผู้ปกครอง	97	85.1
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	7.9
รวม	114	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.0 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.0 ด้านอายุ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.8 และ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.7 และสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 85.1 รองลงมาคือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 7.0

2. การประเมินความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ตามกรอบ CIPPIEST Model

ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงการฯ โดยรวมและรายด้าน แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการประเมินโครงการตามกรอบ CIPPIEST Model

ด้านการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
ด้านบริบท (Context)	4.41	0.58	มาก
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.26	0.65	มาก
ด้านกระบวนการ (Process)	4.09	0.70	มาก
ด้านผลผลิต (Product)	4.07	0.69	มาก
ด้านผลกระทบ (Impact)	3.98	0.73	มาก
ด้านประสิทธิผล (Effectiveness)	4.18	0.68	มาก
ด้านความยั่งยืน (Sustainability)	4.30	0.62	มาก
ด้านการถ่ายทอดความรู้ (Transportability)	4.35	0.61	มาก
โดยรวม	4.20	0.66	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริบท (Context) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.58) โดยข้อคำถามที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ “โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ” ด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.61) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.68) ด้านกระบวนการ (Process) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.70) ด้านผลผลิต (Product) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.69) ด้านผลกระทบ (Impact) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.73)

3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการ

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปแนวทางในการพัฒนาโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ได้ดังนี้:

3.1 ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการของโครงการให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริง

3.2 ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนมากขึ้น โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ห้องเรียนออนไลน์ คลังสื่อดิจิทัล หรือกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและกิจกรรมนอกห้องเรียนมาใช้ เพื่อเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้

3.3 ควรมีการจัดทำแนวทางหรือคู่มือการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและสามารถขยายผลไปยังโรงเรียนอื่นได้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการถ่ายโยงองค์ความรู้ และสร้างความร่วมมือในระดับเครือข่ายสถานศึกษา

3.4 ควรวางแผนพัฒนาศักยภาพของครูในระยะยาวอย่างเป็นระบบ ผ่านการอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนโครงการได้อย่างยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการผลิตสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.5 ควรส่งเสริมบทบาทของชุมชนและผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมมากขึ้นผ่านกิจกรรมสื่อสารสาธารณะ เช่น การจัดนิทรรศการภาษาต่างประเทศในโรงเรียน หรือการอบรมเบื้องต้นด้านภาษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่แท้จริงระหว่างโรงเรียนกับสังคมโดยรอบ

ขั้นตอนการสร้างแนวทางในการพัฒนาโครงการ

ขั้นตอนที่ 1: ศึกษาและวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา

- สืบหาข้อมูลพื้นฐาน นโยบายทางการศึกษา แผนพัฒนาโรงเรียน ศักยภาพของครู ผู้เรียน ชุมชน และทรัพยากร

- วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ขั้นตอนที่ 2: ประเมินผลการดำเนินโครงการเดิม

- เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา

- ใช้เครื่องมือวิจัย เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิง

พรรณนา

- สรุปผลการประเมินตามกรอบแนวคิด เช่น CIPPIEST Model เพื่อให้เห็นจุดแข็งและข้อจำกัด

ของโครงการ

ขั้นตอนที่ 3: ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- จัดเวทีประชาคม เช่น ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และ

ชุมชน

- รวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกิจกรรม วิธีดำเนินงาน การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมของ

ผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 4: ออกแบบแนวทางหรือคู่มือการพัฒนา

- กำหนดเป้าหมายเชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน (SMART Goals)
- วางแผนกิจกรรมหลัก/รอง การใช้สื่อ และทรัพยากรที่จำเป็น
- เขียนเป็นแนวทางหรือคู่มือ (Manual) ที่ระบุขั้นตอน วิธีการ และตัวชี้วัดความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 5: ทดลองใช้แนวทางในบริบทจริง

- นำแนวทางที่ออกแบบไว้ไปใช้จริงในห้องเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน
- เก็บข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) จากผู้ใช้ เช่น ครูและผู้ปกครอง
- สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ด้านภาษา

ขั้นตอนที่ 6: ปรับปรุงและสรุปแนวทางสุดท้าย

- วิเคราะห์ผลจากการทดลองใช้
- ปรับแก้แนวทางให้เหมาะสมยิ่งขึ้นทั้งเชิงเนื้อหาและกระบวนการ
- สรุปเป็นแนวทางที่สามารถนำไปใช้ขยายผลในโรงเรียนอื่นหรือในปีการศึกษาต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาคา ปีการศึกษา 2567 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

โครงการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงการได้รับการออกแบบและดำเนินการในทิศทางที่ค่อนข้างดี และสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์หลักได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับ อมรเทพ บุญกลาง และประภาศ ปานเจียง กล่าวว่าเมื่อประเมินผลด้วย CIPPIEST Model แล้วปรากฏว่ามีผลที่ครอบคลุมมาก ทั้ง 8 ด้าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (อมรเทพ บุญกลาง และประภาศ ปานเจียง, 2566)

ด้านบริบท (Context) ที่ได้รับการประเมินเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) บ่งชี้ว่าโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับชาติและท้องถิ่น รวมถึงความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความสำเร็จของโครงการ (Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J., 2021) การ

ที่โครงการตอบสนองความต้องการของชุมชนและมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ย่อมทำให้ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (จุฑามาศ กันทะวงศ์, 2560) ประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ โดยใช้ CIPPIEST Model พบว่า โครงการมีวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และนโยบายการศึกษา

ด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) และ ด้านความยั่งยืน (Sustainability) ได้รับการประเมินในระดับสูง ($\bar{X} = 4.35$ และ 4.30 ตามลำดับ) สะท้อนให้เห็นว่าโครงการมีศักยภาพในการเป็นต้นแบบ และสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาโครงการที่เน้นการสร้างผลกระทบที่ยั่งยืนและสามารถขยายผลไปยังบริบทอื่นได้ (Sukjai, P., 2022) การมีแผนการพัฒนาในอนาคตและการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการในบุคลากรของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิด ความยั่งยืน

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) แสดงว่าโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมชี้ให้เห็นว่ายังสามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนให้มีความหลากหลายและเข้าถึงง่ายยิ่งขึ้น เพื่อเสริม การเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (อุษณีย์ กำพรว้า และสมิตรา โรจนนิติ, 2561) ความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากร คือ ปัจจัยนำเข้าหลักที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับปฐมวัย

ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ($\bar{X} = 4.18$) บ่งชี้ว่าโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ดี โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ มณีล้ำ ที่พบว่า โครงการเสริมหลักสูตรภาษามีผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (ศุภลักษณ์ มณีล้ำ, 2566); (Xu, Z. et al., 2012) คุณภาพการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู” และ “คุณภาพกิจกรรมการเรียนการสอนด้าน ภาษา” มีผลต่อพัฒนาการของเด็กอย่างมีนัยสำคัญ และมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกัน

ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านผลผลิต (Product) ($\bar{X} = 4.09$ และ 4.07 ตามลำดับ) อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่าการดำเนินกิจกรรมและขั้นตอนต่างๆ ของโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินด้านเหล่านี้ยังสามารถ พัฒนาได้อีก โดยเน้นการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและทันสมัยยิ่งขึ้น รวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ (เศรษฐศักดิ์ เขยชัยภูมิ และคณะ, 2567) ด้านกระบวนการ “การกำกับติดตามครอบคลุม และกิจกรรมเหมาะสมกับเด็ก” อยู่ในระดับมาก (ช่อผกา พวงมาเทศ, 2564)

ด้านผลกระทบ (Impact) ได้รับการประเมินในระดับมากเช่นกัน แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในบรรดา ด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.98$) ชี้ให้เห็นว่าแม้โครงการจะส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม แต่ยังสามารถเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้และสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่แข็งแกร่งระหว่างโรงเรียนกับสังคม ซึ่งจะนำไปสู่ผลกระทบที่ยั่งยืนและกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยสรุปแล้ว โครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสารมีจุดแข็งที่สำคัญในด้านความสอดคล้องกับบริบทและศักยภาพในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการขยายผล อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสในการปรับปรุงในด้านการบริหารจัดการกระบวนการ การสร้างผลผลิตที่หลากหลาย และการขยายผลกระทบไปสู่ชุมชนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาผลการวิจัยสามารถสรุปเพื่อการพัฒนาโครงการได้ว่า วัตถุประสงค์ที่ 1: เพื่อประเมินผลโครงการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model บริบท (Context): โครงการมีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 4.06, ผู้ปกครอง: 3.65, คณะกรรมการ: 4.25) ปัจจัยนำเข้า (Input): มีการจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 4.13, ผู้ปกครอง: 3.77, คณะกรรมการ: 4.44) กระบวนการ (Process): กิจกรรมและการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 3.81, ผู้ปกครอง: 3.79, คณะกรรมการ: 4.19) ผลผลิต (Product): นักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษา ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 3.94, ผู้ปกครอง: 3.94, คณะกรรมการ: 4.31) ผลกระทบ (Impact): เด็กมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษา ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 3.88, ผู้ปกครอง: 3.68, คณะกรรมการ: 4.25) ประสิทธิภาพ (Effectiveness): บรรลุเป้าหมายของโครงการ ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 3.94, ผู้ปกครอง: 3.81, คณะกรรมการ: 4.06) ความยั่งยืน (Sustainability): มีศักยภาพดำเนินการต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 3.94, ผู้ปกครอง: 3.42, คณะกรรมการ: 4.44) การถ่ายทอดความรู้ (Transportability): ขยายผลได้ในบริบทอื่น ค่าเฉลี่ยระดับมาก (ครู: 4.19, ผู้ปกครอง: 3.67) และวัตถุประสงค์ที่ 2: เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมศักยภาพทางด้านภาษาต่างประเทศของนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเทศบาลนาสาร ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย เช่น เกม บทบาทสมมุติ และสื่อดิจิทัล ควรเพิ่มครูเจ้าของภาษา หรือชั่วโมงเรียนที่เข้มข้นขึ้น ควรจัดกิจกรรมเวทีแสดงความสามารถด้านภาษา และมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ควรส่งเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) ดำเนินโครงการต่อเนื่องในระยะยาวโดยบูรณาการกับแผนพัฒนาโรงเรียน 2) สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่น และ 3) เสนอให้ท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณขยายโครงการไปยังโรงเรียนอื่น ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1) เพิ่มความถี่กิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก 2) จัดอบรมครูให้มีทักษะการสอนภาษาต่างประเทศ และ 3) พัฒนาสื่อร่วมกับผู้ปกครองเพื่อขยายการเรียนรู้ที่บ้าน

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ กันทะวงศ์. (2560). การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ. วารสารปัญญาวิวัฒน์, 9(พิเศษ), 217-226.
- ช่อผกา พวงมาเทศ. (2564). รายงานการประเมินโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยใช้การประเมินแบบ CIPPIest (CIPPIest Model). เรียกใช้เมื่อ 2 กรกฎาคม 2568 จาก <http://news.sisaketedu1.go.th/news/?p=113963>
- ศุภลักษณ์ มณีล้ำ. (2566). การประเมินโครงการค่ายภาษาอังกฤษ English Camp โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2(2), 61-72.
- เศรษฐศักดิ์ เขยชัยภูมิ และคณะ. (2567). การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอน... Mini English Program (MEP). วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 9(2), 197-208.

- อมรเทพ บุญกลาง และประภาศ ปานเจี้ยง. (2566). การประเมินหลักสูตรระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านปรางหมู่ (ศรีวิทย์ศึกษา) อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8(2), 264-265.
- อุษณีย์ กำพำ และสุมิตรา โรจนนิติ. (2561). การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(2), 312-326.
- Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. (2021). *Evaluation Theory, Models, and Applications*. (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Stufflebeam, D. L. (2003). The CIPP model for evaluation. *International handbook of educational evaluation*, 9(2003), 31-62.
- Sukjai, P. (2022). The Project Assessment for Moral Development of Student by Buddhist Oriented School of Ban Nongnahai Nonsa-ard School Under the Office of Udon Thani Primary Education Service Area 1 by Using the CIPPIEST Model. *Journal of Management and Local Innovation*, 4(4), 81-94.
- UNESCO. (2023). *Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education*. Retrieved July 2, 2025, from <https://www.unesco.org/reports/global-education-monitoring-report/2023>
- Xu, Z. et al. (2012). *Modeling user posting behavior on social media*. New York: United States.